

— ¡Ah gitana seductora,
terrible endevinadora
digas ¿me podrias di
á quants ta vista traïdes
ab son foch, pot fer pati?

Copia fot. de A. Espinosa.

De dijous à dijous

Tranvías Eléctrics.-La Nevada La Huelga

GRACIAS á l' *Inglès* los pacífichs vehins de Barcelona ja comptém ab un' altre sistema nou bonich y barato per anárnosen al *altre barri* Aixó vol dir que de la mateixa manera podém agafar lo vehicul eléctrich, per trasladarnos del barri de Sant Pere, al barri de Sant Pau, com aquest mateix vehicul, pot transportarnos á gran velocitat, cap á una de las dos *torres* (?) que 'ns te amanidas la providencia del ajuntament, per quan deixém la mortal envoltura...

Per lo menys, aixis ho diuhen los diaris La discussió no ve d' ara, puig fa mesos y anys que dura. Sobres de si 'l *trol-ley* ve á ser un refinament de la *guillotina*, s' han escrit mes planas de las que embrutará la *Veü de Catalunya* avants no acabi 'ls 50 000 duros del capital social. La guerra contra 'l *trol-ley* ha sigut mes enconada de lo que sembla á primera vista. La inmensa majoria de 'ls periodichs barcelonins, diaris y no diaris, 'ns han descrit ab tan negres colors aquest aparato, 'ns han pintat ab tan crua realitat l' agonia de las futuras víctimas, que 'ls ciutadans timorats 'ns afeguravam lo malehit *trol-ley* algo aixis com una eyna esgarrifosa que cohia las criaturas de viu en viu, y segava las vidas de 'ls cossos grans, de centena en centena.

Afortunadament no ha sigut aixis. Per ara al *trol-ley* no se li veuhen malas intencions y sí acás les té, las porta molt amagadas. Tan amagadas, que fins avuy 'l tranvia eléctrich sembla una persona decent, puig á pesar de la dita de 'ls diaris, encara no ha mort á ningú.

Es mes ¡la gent s' hi encanta quan veu passar lo confortable vehicul, silenciós, lleuger y sense trepidacions. Molts, si no fós per las terrib'es profecias de 'ls diaris, fins s' atrevirian á pujar' hi. Entretant, contemplan ab certa satisfacció intima la marxa suau y cómoda de 'ls vehículs envejant lo valor de 'ls que mes despresos s' hi jugan la vida.

En aquella situació vaig trobar l' altre dia al senyor Josepet;

—¿Que tal? va dirme... Que me 'n diu del *trol-ley*. No li sembla qu' aixó va com un tranvi...

—Efectivament, li vaig respondre.. Pero esperis' á que tregui las unglas com diu *El Diluvio*. ¡Ja 'n veurà de morts y ferits:

—Uy ¡una sabata p'era!... Vaja confessi qu' en aquesta qüestió, la premsa ha tocat las trampas....

—Com en tantas otras... Pero de tots modos si descarrila 'l vehicul diu 'Las Noticias' que hi haurà moltes desgracias....

—¿Mes n' hi ha quan descarrila la premsa?...

—Sens dupte... Pero en dias de tempestat segons altres periodichs cada cotxe será un *matadero*.

—Donchs, lo dia del *debut* feya molt mal temps y l' altre y l' de mes enllá també.

—En efecte. Pero....

—¿Sab aquí l' únich *pero* que hi ha, quin es?...

—Vos' é dirá....

—Que 'ls periodichs hi ensumavan en lo *trol-ley* alguna *vinya* y com la *vinya* no hi ha sigut s' han posat á fe 'l *trotla*.

—¿Vol dir?

—Ho dich. Y 'm donan la rahó 'ls que pujan al tranvia sense cap mena de desconfiansa ¿Miri veu tots aquestos que passen? ¿Li sembla si fan cara de volguer morirse?

—No; y vaja p'eguém sen' or Josepet, perquè entre 'ls viatjers hi descubreixo dos periodistas dels que han escrit ab mes sanya contra l' *inglés*.

—¿Ah si? donchs... ¡p'eguém!

Y vam plegar, no sense donar avants un ¡Visca! á la imparcialitat de la premsa barcelonina...

Visca que no sols no va contestar ningú, sino que la gent va fer la mitja rialleta com vo'guent dir-Pobrets... aquets dos s' han tocat del *bolit*!

Y en efecte las senyas eran mortals... ¡Aquell Visca!...

*
**

Divendres al dematí la criada va entrar-me la xacolta com de costum y 'm digué de pas ab cert misteri.

—¿Que no ho sab senyoret....?

—No pas tot... ¿Qué ocorre? ¿Digas?

—Una pensada de 'ls emblanquinadors del pla de l' Os.

—¿Que? ¿que s' han declarat en *huelga*?

—No, aixó ja es vell. porque per eils la *huelga* es permanent..

—Donchs, au ¿que passa? ¡aboca sense pór!

—Molt senzill; que 'ns han emblanquinat la teulada.

—Y ara ¿qui t ha carregat, beneyta?..

—Aixis m' ho ha dit la del pis de sota.

—¡Ah infelissa! ¿no veus que t' ensarronan?

—¡Be es tot blanch!.. Y no so'zament la nostra teulada han emblanquinat, sino las del costat y fins abaix al carrer. Jo hi vist la cals.

Sense respecte al pudor de la *criolla*, vaig arrivar-me al balcó.

—¡Ah *faba*!.. vaig dirli.. ¿D' ahont ets tu?

—¡Carám, de la vall d' Aran, ja ho sab!

—¿Y no neva, en la teva terra?

—Prou; tot l' hivern.

—¿Y no ho sabs coneixe qu' aixó es neu?

—¿Vol dir senyoret? ¿Donchs perquè 'm deya la de sota qu' á ciutat no neva may, qu' es privat del bisbe?

—Perquè t' ha volgut alsar la camisa.

—Oy que no! . M' ho ha dit pel cel-obert y fins á la camisa no m' hi arrivava ..

Jo si que li hauria alsada per pegarli quatre surras (puig la mossa físicament s' ho val) pero no m' vaig atrevir á sombrejar la immaculada honra d' aquella b'eda montanyesa y vaig preferir vestirme y llensarme al carrer per admirar l' espectacle de Barcelona nevada.

Espectacle que s' ho mereix, val á dirho.

En lo meu llibre de memorias vaig apuntarme las admiracions qu' anava llensant y n' hi he contadas vintitres. Primera admiració; una dona que va trencarse 'l bras. Segona, un cotxe de *bigotis*. Tercera, un renech recargolat d' un *brigada* que recullint neu va tallarse ab un got trençat y aná á fer pa y trago á la casa de Socorro. Quarta; una bola de neu que tirada no se per qui va esciafarse en mitx de 'ls nassos y aixis consecutivament vint y tres vegadas, vaig llensar ¡oh! d' admiració dedicats á las nitidas bellesas de la ciutat comptal.

Quan de neu encatificada,
es per la gent contemplada...
Excepte si vas á peu...
puig dons cada relliscada
que vas á riscos ¡reneu!
de trencar la espinada!

**

¡Y no hi havia manera d' anar á veure la nevada com no fos á pata, puig fa vuyt dias que las *potas* llogadas no funcionan *por cierre del establecimiento*. Las *co'xerías* barceloninas veient que la marca del ministeri de hisenda en direcció á las bu'xacas de 'ls contribuyents del rám, era un *galop* masa rapit, han dit ¡xoo! y han parat lo carro. A consecuencia d' aquest acort, la gent de las xurriacas está en vaga fa una porció de dias, y 'l *Moreno*, 'l *Brillante*, 'l *Lucero*, 'l *Emperador* y un'altra porció de notabilitats de quadra, es á 1 condemnats á inacció forcosa. Aixis mateix es á 1 de *v. caciones* tots 'ls *automedonts* barcelonins desde'n *Francisquet* al *Pampallugas* que ab son *leviton* de color d' aia de mosca y sas rossas patillas ha deixat d' adornar la plassa de San Jaume.

—Y donchs?— vaig preguntarli l' altre dia en la *Catedral de 'ls Sastres* del carrer de la Lleona... ¿Que no va la caixa?

—No pas per ara germá. Ab aquest ministre anavam *contra-direcció*. L' home s' ha *desbocat* contra de nosaltres. Donchs *cop de freno*. Y si aixó no hi valcop de *xurriacas*. A veure si al fi 'l farém anar á cal *manescal*. Pero entretant ja ho veu estém *trabats* y no 'ns queda mes

amparo que 'l de las bonas ánimas..

—Si vaja entesos....

Posseu n' hi *mitja*, vaig dir al taberner fentli 'l ullet.

Y mentres que 'ls *automedonts* barcelonins están en vaga forcosa y la *aristocracia* del morral se la passa perfectament fent vida de burgès al caloret del estable, las familias de modesta posició aixecan los ulls al cel perque aquest inspire al ministre un medi de que la hue ga no s' acabés may mes.

Un pare de familia m' ho deya diumenje passat.

—Sab qu' es una ganga neixer ó morir-se en las actuals circunstancias?

—¿Perque? vaig respóndreli,

—Per la *huelga* de 'ls cotxeros home. ¿No ho endavina Miris; l' altre dia finá la sogra. En temps normals m' hauria costat treize duros per que era ladona de 'ls *treize*. Donchs vaig surtirne ab quatre... Com que 'ls cotxes no van, aquest gasto hi fou de menos.

—¿Y vau anar al cementiri?

—Vaya! Enfilats dalt del cotxe de 'ls morts.

—Quina familiaritat ab lo cadáver.

—Aixis mateix va dirho 'l *Noticiero*, pero bah... ¡la sogra ja era de confiansa!... Com á proba de la que á mi 'm mereixeria, jo anava assentat sobre 'l mateix bagul.

—¿Quina pensada!

—De punta ¡En primer lloch, mes comoditat y luego de d' aquest modo m' assegurava...

—De que ¿de incendis?

—No; de que s' estaria ben quieta durant lo cami y no se 'ns escaparia. Donchs altrament va probarme tant la cerimonia sense cotxes' qu' al arribar á casa vaig reunir la meva numerosa familia y vaig dirlos:

—Fills meus, esposa, germanas y cunyadas meas;

La mort sempre es sensib'e, pero ho es menos, si costa menos diners. Havéu vist com per una friolera acabém d' enterrar (Gracias á Deu) á la vostra avia y mare respectiva.. ¡Pochs diners y ben gastats! Ab aixó si algú de vosaltres té desitjos de passar á millor vida, pot aprofitar la ganga. Actualment no hi ha cotxes disponibles y es aquesta, una ventajeta excepcional... *Aprovechar la ganga ¡Que se remata!*

Lo mateix faig present, vaig afegir mirant de reull á la de casa, germanas, y cunyadas per si algú qu' estigui amagat, vol fer sa entrada triunfal en aquest mon de monas. ¡*Apa que se remata!* ¡Fora cotxe! ¡Enterros á cara ó creu! ¡Bateijos á pela y sis!

Y 'l bon home tenia rahò.

BERTRÁN DE L' OS.

PENSAMENTS

L' ànima es com l' aucell; quan mes s' enlayra mes felís se creu.

DIDEROT.

Lo pitjor us que 's pot fer de la llibertat, es abdicar de ella.

COUSIN.

Es mes difícil tenir paciència que tenir valor. La resignació es mes meritoria que 'l sacrifici.

MAD. BLANCHECOTTE.

'DE LA NOSTRA CULLITA'

En un departament del *expres* viatjava una senyora sola molt distingida.

Pujá un tipo gomós, poch moments antes d' arrencar 'l tren, y, disposantse á encendre una bréva, 's dirigi á sa companya de viatge y li digué somrihent ab picardia:

—¿Que potser la incomodará 'l fum, senyoreta?

—No ho sé; (respongué, *picada*, perque com que cap senyor ha fumat may al devant meu...

Confessant á un reo de mort un capellá li deya:

—Ditxós tú, que d' aquí á pocas horas farás una visita á Nostre Senyor en persona...

—Ascolti, pare: (replicá l' infelís) ¿No sería lo mateix enviarli una tarjeta?

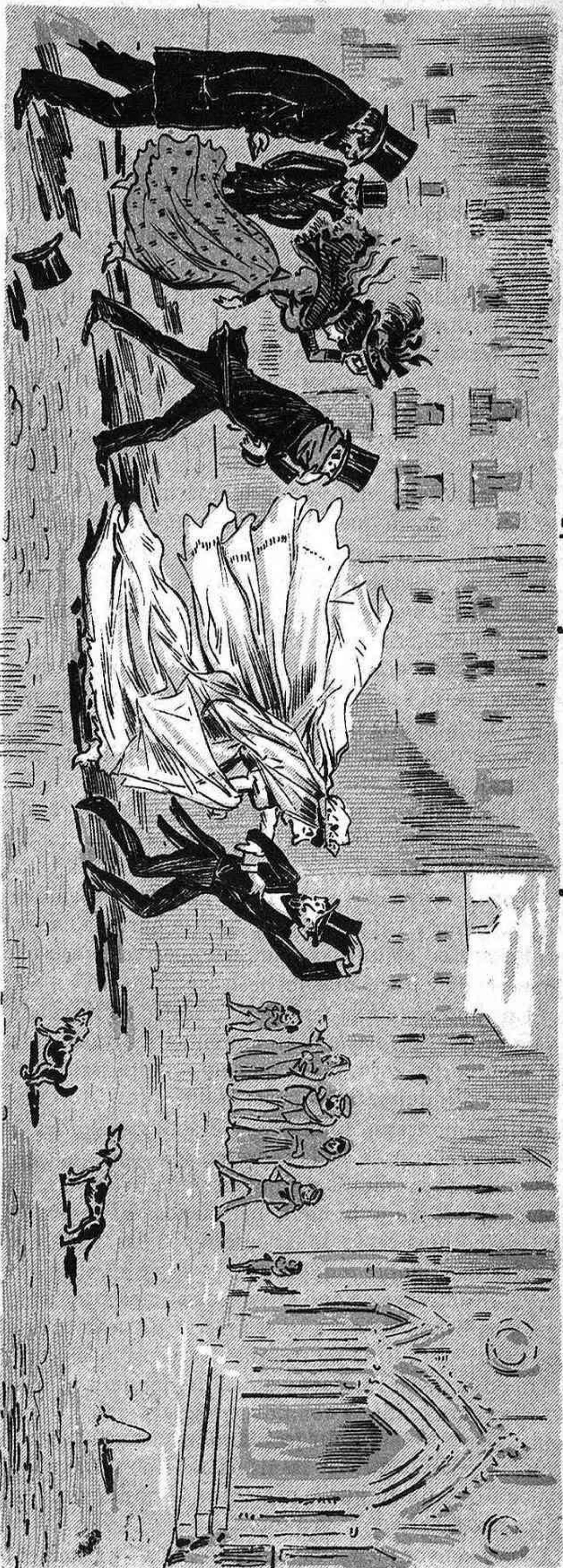
LA TOMASA
JANER BOIG

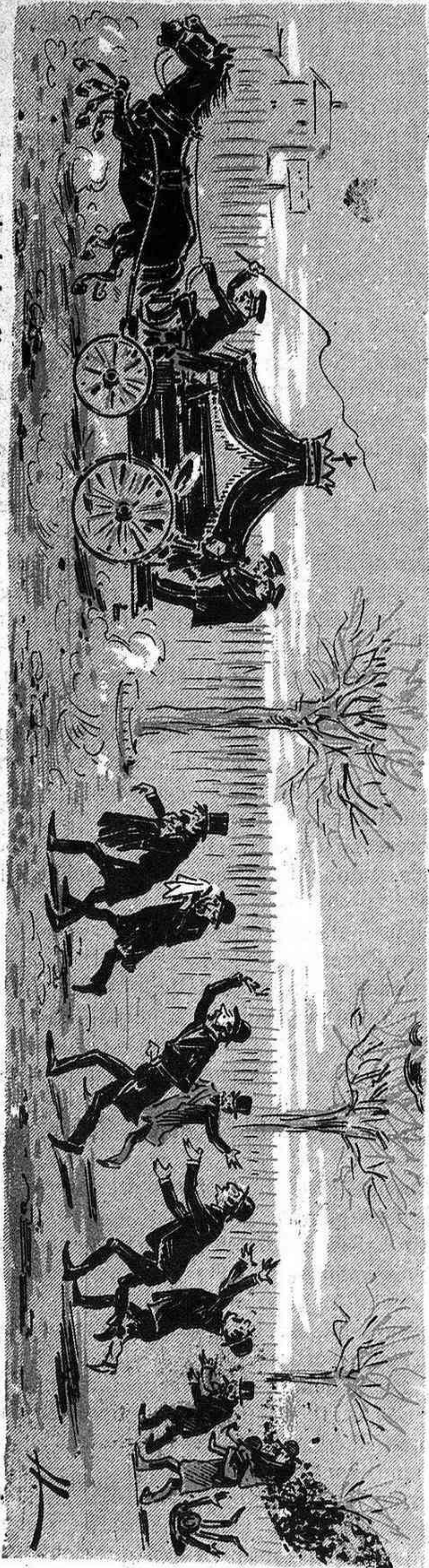
K. Bernaut

Feya sol, fins calor feya,
pero aquet mes qu' un gat es,
nos ha fet treure de sopte
los parayguas y brasés,

Tinch lo gust de participarlos que 'l conegut emprobador de bragués, Don Aniceto Llepapunys y D.ª Lúcia Mugro-
nets, ja son casats. La huelga dels cotxeros no va ser obstacle per la lluhida comitiva, que desde la barriada del Nimet
y en dugas horas escassas, va fer á peu (y alguns á peu-coix) lo trajecte fins al camaril de la Mercé.

Are tinch lo disgust de dirlos, que s' ha mori d' un enfi de coca, la sogra del acreditat fabricant de baldutas
Don Quinito Peladuras. En mitj de la pena esgarriosa que ha de sentir la família, pot servirlos de consol l' abnegació
ab que 'ls amichs de la difunta van acompanyarla á peu y en tres quarts d' hora, desde la casa mortuoria de las Cortis
de Sarriz, fins al nitxo número 249356 del Cementiri vell.

EN GAPELLA

— **I**l no es possible tornar enrera! ¡No hi ha atenuant de cap mena, y dintre d' un mes sens falta será la execució!

— Mossen Pebre, un conegut d' ella, actuará de butxí! No hi ha ni remota esperansa d' obtenir l' indult.

Y, cuydado, que jo tinch la culpa de tot lo que 'm passa. ¿Que 'm faltava á mí? ¡Vamos á veure! Guanyava trenta duros al mes, en pagava quinze de dispesa .. Per cert qu' era una dispesa de las que no 'n corren. Un día en «El Diluvio» vaig trobar un anunci que deya: «Una señora sola necesita un caballero formal para dormir.» Y com que jo, dormint en soch molt de formal, vaig presentarmhi. Nos vam entendre, y com que jo estava cansat dels menjarots de fonda, del dormir, va venirne lo menjar... y altres cosas, porque la *vritat* á son lloch; la meva dispesera, me cuydava tan bè com si 'ns haguessim jurat fidelitat eterna al peu del altar.

¡Pobra senyora Pona! 'S deya Pona la meva dispesera, pero 'l nom no fa la cosa; ni que s' hagués dit Angela hauria fet mes per mí. Per' xo era criticada, porque á una dispesera que no tracti de brètols y estrafalaris als seus *pupilos*, tothom li té posat lo dit al ull. Y com qu' ella era bórnia, pobreta, resultava que posantli 'l dit á l' únich ull que tenia, estava cega per mi.

Tots los cuydados y atencions que 'm dispensava la Sra. Pona, 'ls pagava jo ab quinze duros al mes.

Encare m' en quedavan quinze, per vestir á la última moda y frecuentar los teatros.

Un diumenge á la tarde, en lo teatro de Novetats vaig entrar en relacions ab una viuda. Estava sentada al meu costat, y jo, indiscret com sempre, vaig comensar á inquietarli 'ls peus; es dir, peus; dos atmetllas que treyan lo morret per sota sas faldillas.

Ella preocupada ab la representació, semblava no adonarse de las mevas maniobras y plorava com una Magdalena. No n' hi havia per menos; 's tractava d' un melodrama capás de fer eternir á las mateixas pedras. Una pobre senyora tísica y cega, *veya*, 's dir veyea, s' enterava de que al seu costat moria aplastat per una bala... de cotó, lo seu marit qu' era capitá de barco, y un fillet de tres mesos que la dida portava en brassos. La escena qu' ab tal motiu 's desarrollava era tendra y conmovedora.

—Senyora— vaig dir jo á la meva vehina, veyent que no podia estroncar las llágrimas—no s' afligeixi; calculi que tot lo que 's presenta á la nostra vista es pura ficció del autor de l' obra.

—Ay señor meu—va observar ella—Existeixen ficcions que 's confonen perfectament ab la realitat.

Figuris qu' aquesta senyora soch jo, que estava cega d' amor pe 'l meu marit, que 'l marino es un tinent d' artilleria mort també per una bala, una bala de canó y que la criatura de tres mesos es un nen que se 'm va morir de la baba, y té explicat lo mes culminant de la meva trista historia

—Senyora, respecto 'l sen desconsol....

—¡Hi quedat sola al mon, sense una persona que 'm prodigui paraulas de carinyo!

—Senyora, si per alguna cosa soch bo, disposi.

—Agraheixo 'l seu oferiment; vosté es un home de cor ..

—Si, senyora, si; lo cor no 'm cap al pit...

—¡Ditxosa de la que pugui arreplegarlo!

—¡Está á la seva disposició!

—Gracias. No soch digna de semblant tresor.

Per abreviar: Al cap de dos días, á la gruta del *Parque*, nos juravam amor etern.

Pero, fillets, desde aquell instant suprem no se m' en va girar poca de feyna! La Estrella—aquest es 'l nom de la viuda— es una dona terriblement gelosa.

Encare no arrivava al seu pis me registrava totas las butxacas. Las apuntacions de la roba entregada á bugadera, las cartas dels amichs... tot, tot li semblavan bitllets amorosos.

Era una lleona. ¡Hasta las pessetas 'm prenia, temment que las emplehés en calaveradas!

Pero quan va venir lo trò grós, fou lo día qu' una xafardera va enterarla de que la Sra. Pona, mes que dispesera, era per mi *una segona mare*.

Vam tenir una escena violenta.

Va presentarsem altiva, ferèstega, ab la cabellera destriada, y donant á sa veu una entonació tragica va dirme:

—¡Miquel, ets un vil seductor!

—Pero Estrella ...

—¡Silencil! ¡La culpa 't confon!.. ¡Oh, ja hi comprat un punyal per clavartel al mitj del co!

—¡Protesto!

—Tria: ó deixas á la senyora Pona, ó ab aquet punyal te mato.

—Considera qu' es una exemplar dispesera, considera...

—*Considera alma cristiana que debes morir y que morirás desseguida...*

—¡Alto! ¡Sosségat don! Ja que tu no ho vols, renuncio *generosament* á la Sra. Pona. ¿Pero, ahont la trobaré un' altra dispesera tan conforme?

—Viurás aqui, baix la meva escrupulosa vigilancia. No entrarás ni sortirás que jo no 't segueixi.

Pero, per lo demás; separació complerta. Jo dormiré al devaut, tu al darrera; advertinte que tinch la costum de tancarme en lo meu dormitori.

—Bueno, dona, com coneguis...

—Aixó ó 'l punyal...

—Se cumplirán los teus desitjos; pero ¿no fora millor, pera evitar murmuracions que 'ns casessim lo mes prompte possible?

— També per' evitarlas podias casarte ab la senyora Pona, y 't limitavas á enganyarme. ¡Las donas honradas no la temém la murmuraci6n!

— Bueno, donchs ¿quin paper es lo que 'm tens senyalat en aquesta comedia?

— Lo de pacient Job. Quan hagi portat durant tres anys dol del difunt-ni un dia mes ni un dia menos— allavoras tractarém del nostre matrimoni. Interinament m' entregarás los trenta duros cada mes, y jo 'm cuydaré de vestirte y de comprarte 'l tabaco; pero fuma poch, si desitjas conservar lo meu carinyo..

Transcorregueren los tres anys senyalats, fent millor que de *pacient Job*, de *Judio errante*, ja que no portava may ni cinch céntims á la butxaca.

Vaig exigirli 'l compliment de la seva promesa, y va tenir la *sans facon* de demanarme una prórroga.

Pero jo també soch terrible quan m' enfado, y vaig amenassarla, logrant qu' ella desistís d' aplassar lo matrimoni.

Per xó, ben mirat, si 'm caso jo m' en tinch la culpa. Es clar: ella no portava pressa.

Li he regalat unas joyas preciosas. Vaig enmatllevar los diners á un amich... pero quedo com un home.

¡Si ella no fos tan gelosa...! Pero, ja li passarà, com als gats la tos... Quan tingui tres ó quatre angelets rossos... Je, je... ¡Totas son igual! Sembla que ve la criada.

— Senyoret, si es servit; una carta per vosté.

— Esta bé. Pots retirarte. ¿Qui deu enviármela? A veure. Es de la Estrella. M' estranya .. En fi entremnos del seu contingut: «Imbécil Miquel» ¿Com? ¡Aquet saludo no m' agrada! «Tinch lo gust de manifestarte que quan rebis la present ja estaré camí de l' Habana. M' han entrat grans desitjos d' enganyar á un yanqui, y vaig á realisarho, porque no puch casarme ab tu, per la senzilla rahó de que soch casada. Lo cel va depararme un marit qu' era un grandíssim poca-vergonya, lo qual va abandonar-me als quinze dias de matrimoni. Desde aquell dia porto un odi implacable al sexo contrari, y goso enganyant als seus individuos. Per lo que 's refereix á tu, 'm sab greu, porque haig de confessar que ets prou tonto, per ser un bon marit» ¡S' ha vist semblant cinisme! ¡Sort que 'm deixa 'ls mobles, sino m' hauría ben trompat! «Te suplico que t' arrivis al carrer Nou, n.º... (moblista) pera que, 'l seu propietari, vingui á recullir lo parament del pis. Si 't ve bè págali 'ls tres mesos que li devía. Ta estimada.—Estrella.»

¡Això es inaudit!

Pero .. ¡gracias encare que m' ha vingut l' indult!

¡Mes trista hauría sigut la execuci6n!

A. GUASCH TOMBAS.

Lo Sócol y la Estátua ⁽¹⁾

— Igual que jo pretens ser?
(va dir al sócol la estatua)

Als núvols also mon front,
sobre teu poso ma planta:
satisfet pots ben quedar
de portar gloriosa carga.

— No gasis, no, tan orgull;
d' aixís insultarme guarda 't;
(respongué 'l sócol ferit
en son amor propi) calia;
que si jo no t' aguantés
demunt meu çho sents? de d' ara
caurias en terra tú
feta á micas, trossejada.

Fauleta del estranger, que dediquém á la CUNÓMICA del país, pera oferirla á la ESTÁTUA VIVENT de la Plassa Real, por mediació del CABALLERO DE GRACIA.

Espigoleig històrich

Epictet, un de 'ls fundadors de la filosofia estóica era esclau d' un home tan crudel com d' pravat. Cert día son amo, s' entretingué per capritxo, en torsar la cama de son esclau, rient esrepiçosament á cada mueca de dolor del infelis

— ¡Mireu; digué Epictet somrient en mitj de sas toruras. ¡ Miréu que 'm trencaréu la cama y no us servire per treball.

A n' aquesta rahó, son amo contestá donantli una orsada tan ferma, que la cama 's trencá.

— Veyéu ¿.. No us ho deya?, respongué somrient sempre l' esclau-si ósop.

*
**

Lo convencional francés Mauri s' havia fet impopular á causa de sa sensatés en l' época més exaltada del Terror, quan ademés de la guillotina funcionavan los fanals de 'ls carrers per penjarhi enemichs del poble.

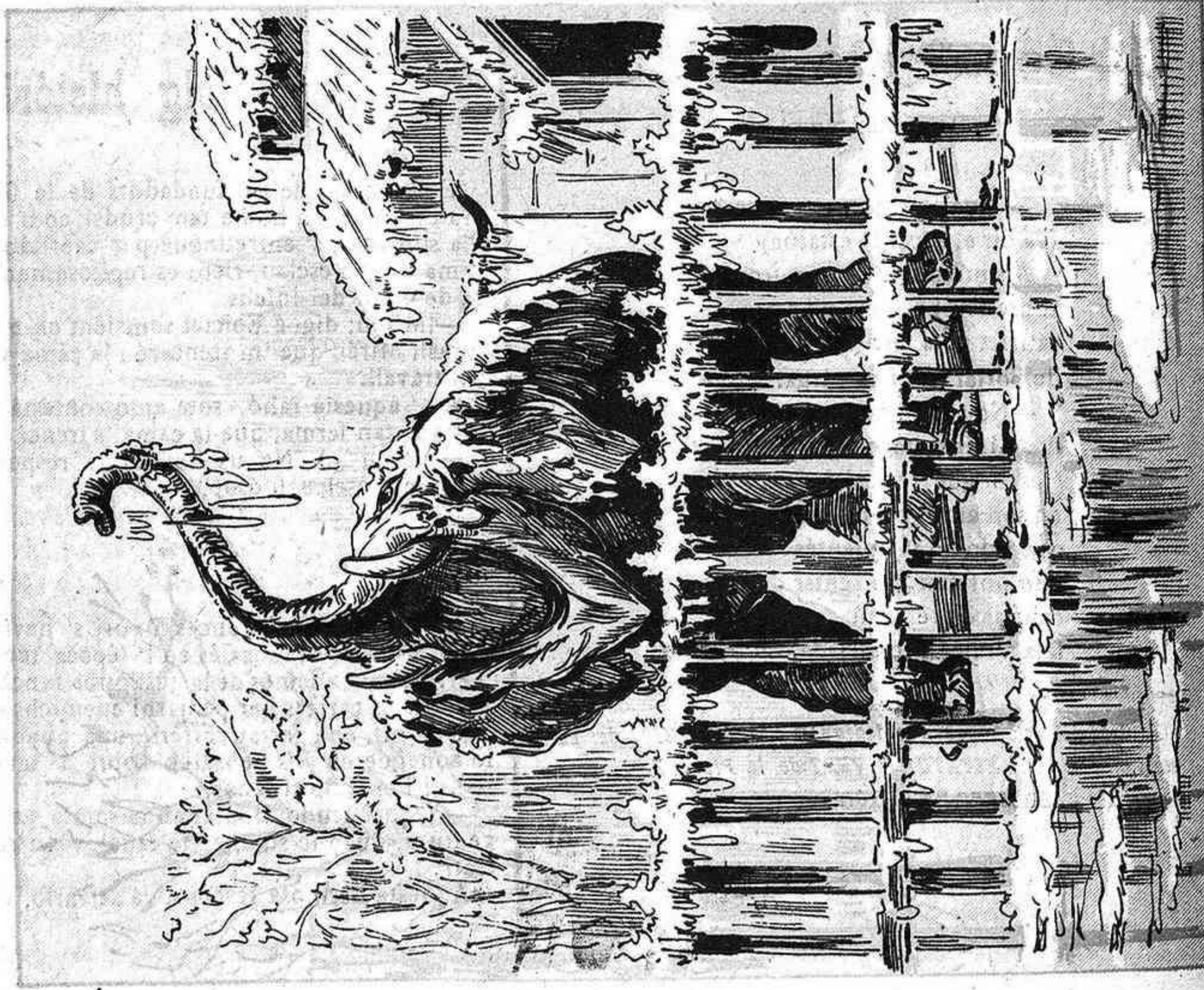
Una nit, en apartat carreró, uns quants descamisats lo conegueren y 's llensaren sobre d' ell cridant—Al fanal... ¡ Penjéulo al fanal!

— Y que? feu lo diputat ab pasmosa sang freda. Per ventura, quan jo sigui en lo fanal, vosaltres veuréu mes clar?

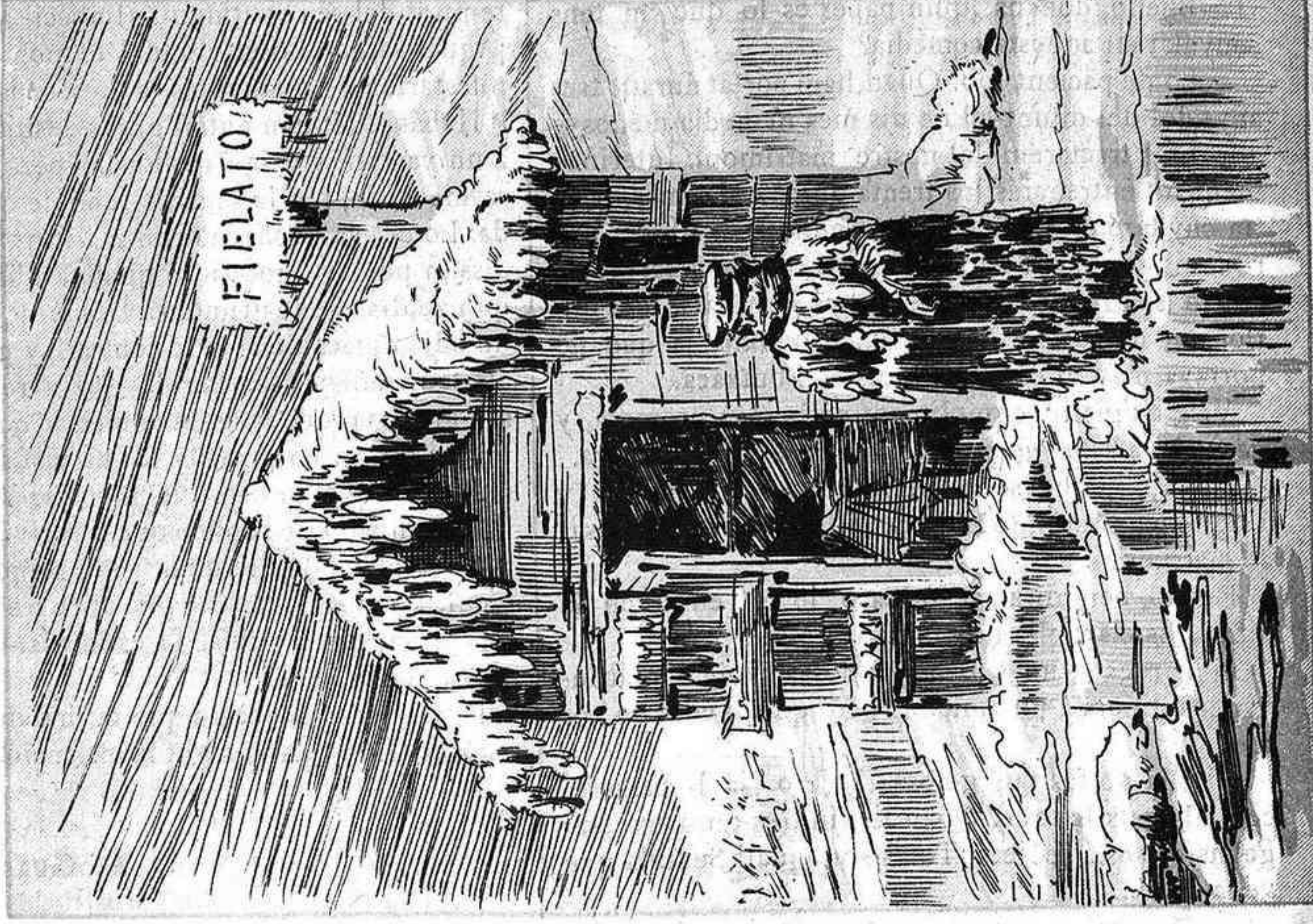
Aquesta hermosa resposta va salvarlo.

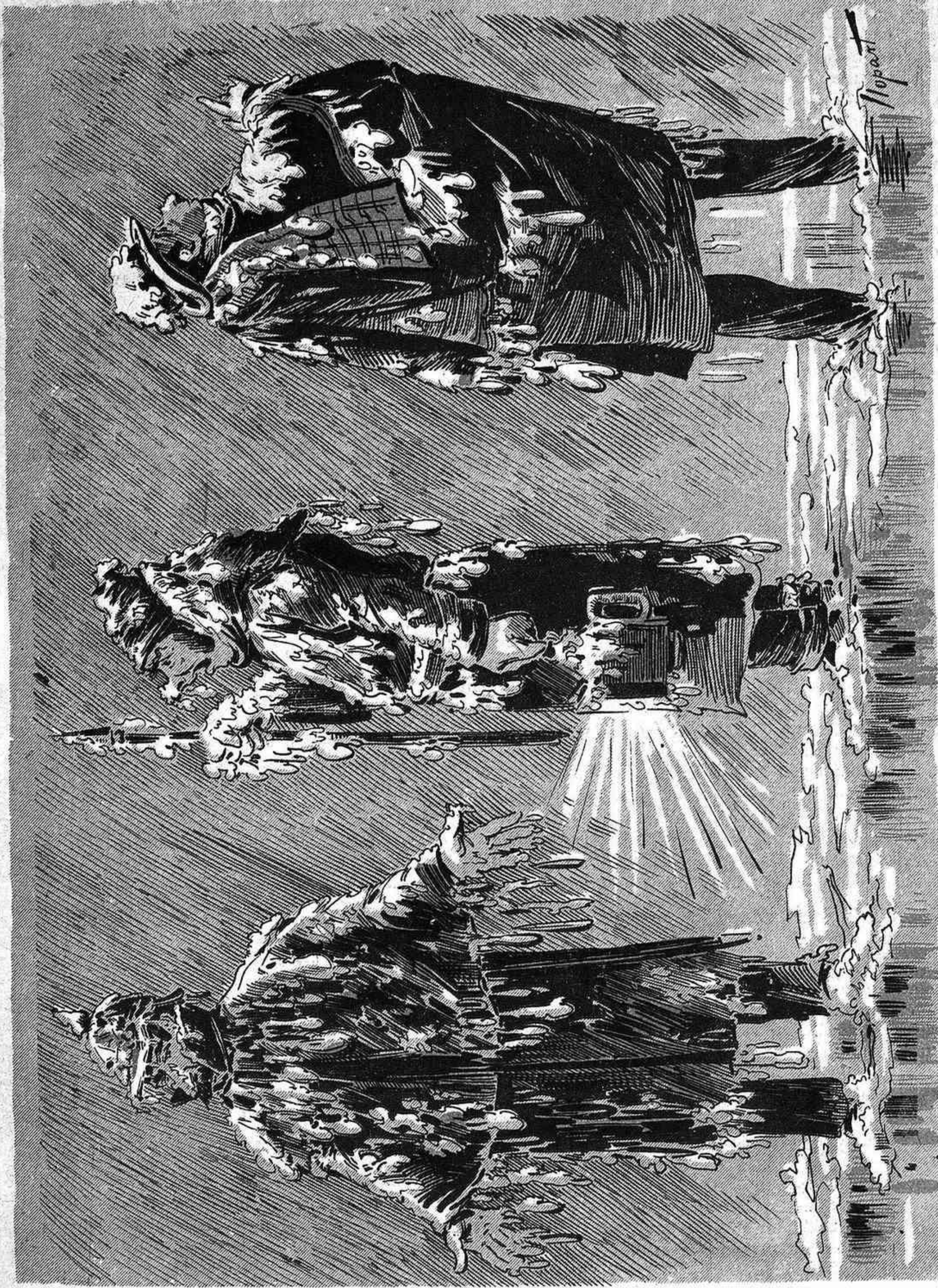
LA GROENLANDIA A BARCELONA

Un dels que mes ha patit ab la nevada, es el pobret *Auz*.
La fredor no la sentia pas a la pell sino a la panxa. ¡No
hi entrava cap llonguet!

Un burot de poch preu y una barraca de con-
sums del Putxet. O com si diguessim: Un
esquimal esperant las focas, al Polo.

Alguns municipals semblavan
figuretes de natilla.

Es un conflicte: aquella nit els
pobres serenos no sabian com cantar.
Perque es poch cantar !!*Uuwiendu!!*

Los enamorats de sota-balcó.
Los únichs benaventurats qu'
encare no saben si aquella nit
realment va caure neu.

POT-POURRI

ENTRE la *huelga* dels cotxes
dels de luxe y de llogué;
la inauguració dels *trolleys*
que, per ara, *rondan* bé;
la Exposició.... no sé quantas
del carrer de 'n Petrixol;
l' estreno de "La Wa kyria"
qu' es or de lley, or ben so';
la nevada del divendres,
fenómeno raro, estrany;
y 'ls alegres balls de màscaras
que son més tristos cad' any;
no 's poden queixá 'ls cronistas
de falta d' assumpto, *pues*,
per' ressenyar la vuytada
darrera, del finat mes.

Lo que toca á mi, la *huelga*
cotxeril m' ha complascut
per ser la més democrática
de quantas n' he conegut.

Alabo l' actitud presa
pe 'ls Bigorras, 'ls Amats,
'ls Andrés y demás colla
de *pescantes* agrèmiats;
que pe 'l motiu d' explotarlos
la Hisenda ab contribucions
que arrastrar no poden cotxes,
ni carros, ni carretóns,
llensan á l' aristocracia
ben bé al *arroyo* (carám!),
condempnada á ser pedestre...
com nosaltres perdonàm..

Proba de que ha estat conflicte
aristocratic de préu,
es que 'ls Circols d' aquets socis
que no esàn fets á aná á péu
han dirigit telegramas
al Ministre respectiu,
com si fóssin ells cotxeros...
¡perque 'ls hi tocan 'l viu!

Una solució proposo
per' acabar la qüestió:
que 'ls que ván en cotxe paguin
mitj de tal contribució.

Tanta guerra que á n' en Morris
semblava ferli tothom
molt antes de que 'ls tranvias
eléctrichs tinguéssin nom
tants perills que 's descobrían
en tal *sistema rodar*
per pó de las jogarrinas
que té la E éctricitat,

fins al extrèm de fer creure
tals prevencions, de segú,
que à n' els tranvias *de gancho*
no hi pujaria ningú,
y, ¡trista condició humana!
contra 'l qu' era d' esperar,
'ls *trolleys*, vulgas no vulgas,
tots ván pléns fins á vessar.

Aixó que molts no s' explican
no m' estranya pas de res;
perque en tot lo que al mon passa
s' hi veu la mà del Inglés.

A cada Exposició artística
del carrer de 'n Petrixol,
pot dirse en sentit de pérdua;
cada bugada, un llensol.

Deixant apart que, com sempre,
—per motius d' explicar llarchs—
à ca 'n Parès, mes que quadros
lo que s' hi exposa son marchs,
las Exposicions primeras
de las de la serie actual
casi-casi eran notables
en conjunt, en general.

En la d' ara, dit d' un modo
imparcial y conciensut,
al passar de *Terra molla*
l' Art trepitja mo't aixut.

«La Wa kyria» ab 'ls seus héroes,
semi-deus y gent del llamp,
es clar que en la E cena trágica
s' havia d' obrir molt camp;
y ab sas tempestats armónicas
y ab son diluvi de sóns,
just es que en la Escena lírica
hagi fet tró. . y farà trons.
Trons d' aplausos á n' el Geni,
trons d' un entusiasme inmens:
que la música de 'n Wagner
vol grans cors de passió plens.

Prou fredor que ja 's notava
en lo país, dit de pas,
d' ensá que 'ls que l' encostipan
l' han fet torná un tros de glas.

prou gelat que l' amor patri
se troba pe 'ls desenganys
de Política á sang freda
desde una vintena d' anys...
qu' encara 'l Temps, ab son génit
de la re-ira de Déu,
acabà de refredarnos
ab una capa de neu.

Atesa la indifereneia
que regna tan fredament,
la nevada sigué digna
de la situació present.

Aná ab la cara tapada
y ballar, saltá y... parár,
es molt propi de la Espanya
qu' en tot s' ha de disfressar.

Y fentla ballar la Patria
á n' aquí y al extrangé,
aquest any 'ls balls de màscaras
mes que altres anys están bé.

PEPET DEL CARRIL.

BALL DE TRAJES

Se 'ns comunica qu' está en projecte un artístich ball
de trajes al que pensan concorre las primeras notabilitats
de la política, art, y lletres barceloninas. Las disfressas
serán del millor gust, y segons rumors, están treballant
activament en la confecció de las mateixas, 'ls primers
modistos de París. A continuació anotém alguns dels tra-
jes:

En Daniel Ortíz anirá disfressat de Julio Ruiz en *Los
Trasnochadores.*

En Lluís Figuerola de «*Violet de Sant Guim*»

En Samaranch d' «*Académich de la Llengua*»

En Mencheta de «*Ministre d' Obras Públicas*»

En Comas Masferrer de «*Sylock ó Mercader de Venecia.*»

En Planas y Casals de «*Napoleón I.*»

En Ferrer y Codina d' autor francès de mitjans de sigle
En Baró (D. Teodoro) de protagonista de «*Il Rinogatto*»

L' Adriá Gual de «*Llumanera*»

En Russiñol de «*Rey de Bohemia.*»

En Massó de «*Fada.*»

En Morera de «*Pescador de canya*»

En Pere Romeu de «*Cent-Camas*»

En Joseph Aladern de «*Ravachol*»

En Pere Aldavert de «*Mossén Borra.*»

Una colla de redactors de «*La Publicidad*» personificarán
una companyia de «*Titellas*»; un'a tra secció de periodistas
del *Diluvio* anirán d' escarbats piloteras.

Y finalment, una representació de joves *evolucionistas*
presídits per en Comprodón, 's disfressarán de donas com
delicat simbol de que, aspirant á ser homes *públichs*, con-
vertits en famellas, serian també donas id. venentse al
millor postor.

LA TOMASA

DESPRÈS DE LA NEVADA

—Jo, bonica Baldirona,
soch encare aquell Andreu;
mon cor encare no 's dona...
—Lo meu, qu' era una fogona,
ja es fret com aquesta neu.

TEATROS

LICEO

La única novetat de la setmana ha sigut l'estreno en lo gran teatro de la ópera de VVagner *La Valkyria* que sense haver tingut un extraordinari éxit, va ser aplaudida, mereixent forta discusió dels *intelligents* si *La Valkyria* quedarà ó no de referiori, ja que es indubtable que per agradar, s'han de possehir grans dots musica's ó bé precisa haverse sentit algunes vegadas per anarhi trobant bellesas que sens dupte atressora.

Las pessas que ja 's coneixian per haverse sentit en concerts, no feren tan efecte com havian produhit anteriorment.

Ab tot, *La Valkyria* sigué sumament aplaudida y sos intérpretes felicitats, mo't particularment las Sras. Adini y Corsi, y los Srs. Lefrange, Gnaccarini y Scarneo y d' un modo extraordinari lo mtre. Mertens que sigué sens dupte lo puntal mes gros que hi hagué en dita ópera.

GRAN-VIA

Per complert s'ha captat las simpatias del públich la tiple Sta. Lázaro que debutá ab la *Antonelli* de *Elduodela Africana* haventhi lograt una verdadera ovació per la maestria y soltura ab que la desempenyá fent gal' además d' una bonica y extensa veu.

No vaciém en assegurar que la empresa Güell ha fet una bona adquisició.

Pera la setmana entrant, s'anuncia en definitiva la sarsuela de Echegaray y Caballero, *Gigantes y Cabezudos*.

UN CÓMICH RETIAT.

Campanadas

La distingida societat «Jockey-Club» ce'lebrará 'l primer do sos ba ls de máscaras, corresponent al actual any, lo dissapte próxim.

Ja saben ahont anar á passar un rato deliciós los aficionados á las piru tas y esbrionchs de bon género.

✱

Tenim lo gust de invitar á tots los nostres colaboradores á pendre part en lo número extraordinari de LA TOMASA que sortirá 'l día de Dijous Grás.

Los originals deurán trobarse en aquesta Redacció per tot lo diu menge próxim.

Salut é inspiració.

✱

Diálech cassat al vol en lo teatro del Liceo, la nit del estreno de «*La Valkyria*» terminada la representació del primer acte de la mateixa:

—¡Que 't sembla la Adini! ¡Jo no 'm cansaria d' ascoltarla!

—¡Jo tampoch! ¡Es un russinyol ab faldilla!

—¿Y 'l baritono que 't sembla?

—¡Qu' es 'l únich que canta com el!

Efectivament, lo baritono á que 's referian los dos *intelligents* era 'l baix, y la Adini, no era a tra que la Corsi que ve treballant en lo Gran Teatro desde principi de temporada. La Adini y 'l baritono no sortiren hasta l' acte següent.

Aquesta classe d' intelligents es la que mes abunda.

✱

Planxa reforsada.

Lo *ché Perras y Monchetos* está desconegut hasta 'l punt que no estranyariam que sense alterar lo preu de suscripció ó afeytés y tallés lo cabell als abonats al *Ciero*.

Perque, mirin que deixar de publicar una novela qu hav a comensat á donar en lo seu periódich, no mes per' que un pareil de suscriptors mes ó menos beneyts van queixarse per carta de que el *Ciero* publiqués las obras d' en Dumas fill, es lo colmo de la docilitat.

Ajupir-e á tals queixas, es un principi d' *estetisme* periódich.

Ara no mes faltaria que dita carta, fos una broma d' en *Triquitraque y C.^a* de *La Publicidad* ó dels *bramayres* de Catalunya, y en *Monchetos* s' hauria bon lluhit.

Si aixís fos, com s' arrencaria 'ls cabells lo Sr. *Perras* al pensar qu' havia desayrat á la Sra. *Fernande*.

¡Sort qu' es calvo!

✱

Burrada.

Lo nostre estimat amich Sr. *Frankesa y , , , ,* á qui coneixiam sols com á administrador d' un teatro, sembla qu' es també un afamat naturalista, al que no tenim cap reparo en colocar al costat del Dr. *Brhem*, perque tractant com ha tractat en un aprec ab'e colega, un assumpto *burrical*, pot titularse perfectament lo Dr. *Brham*.

¡Cuyda lo si n' ha fet sortir d' ases en son article lo simpátich D. *Ramó!*

¡Qualsevol diria que passa la vida en un estable!

¡Ay, *payet meu*, alló es lo co mo de la ciencia asua!

¡Hasta 'l caixista va contagiarse y va posar lo final del article del Dr. *Brham* avants que 'l conensament!

Lo qui está mes preocupat després de la publicació del article del nostre amich, es lo Sr. *Torments*. Se diu que no para de preguntarse ¿Per qui devia par'a'?

✱

Los que á pesar de ser sabís han d' anar á peu, están que no caben en pell.

Gracias al impost extraordinari sobre 'ls cotxes de luxo també han anat á pata 'ls que no son sabís.

La hue'ga de llogadors de carruatjes, ha nivellat totas las classes socials,

Desde la *marquesa* (?) *altiva á la que pesca en ruin barca*, han tingut d' anr *pedibus andando*, per lo que 's refereix á cotxes de luxo.

Las humíls tartanas y altres vehículs de pocas mes pretensions, han fet lo gasto.

Un cotxe de «*La Catalana*» ha tingut l' alt honor d' encabir una enguantada familia, á la sortida del Liceo.

Quatre modestas tartanetas. *piópias* pera anar á la *Groga* ó á la *R. bass-da*, reberen sobre 'ls seus durs assientos á l' acompanyament d' un enterro de primera classe.

¡Y no hi havia mes! ¡A falta de cotxes de luxo, bonas eran las tartanas!

Lo Govern, ab sos impostos vé á regenerarnos.

¡Tots som iguals!

Pero ¡ay! temém qn' aquet nivellament sera de poca durada ab molt sentiment dels sabaters, que voldrian que tots los mortals ane'sim á peu!

Ab las tartanas y altres modestos vehículs, passará com ab 'os greso's y llumaneras. Terminada la huelga del gas anaren á recó. Acabada la hue'ga de's cotxes de luxo, ningú 's recordará de las tartanas.

¡Lo mon está plé d' ingratitude! ¡La regeneració no es possible!

✱

¡Anar fent!..

En Titus de Sabadell (à) Lo Pagés, se proposa passar la vida a La Cort, sentli mes facil y mes barato per Barcelona, passarla a Las Corts de Sarrid.

Ja ha demanat altra vegada autorisació al nostre fiamant Ajuntament, pera passar a Madrid al objecte de gestionar assumptos interessantíssims, importantíssims y trascendentalíssims, y altres acabats en *issims*, pera la nostra ciutat.

De moment ha enviat al Secretari a desenterrar 'ls expedients, manifestant que si las gestions d'aquest senyor resultavan aygua de borratxas, ell en persona faria 'l paquet, y remouria hasta la bilis del papá Llagasta, a fi de sortir ab la seva.

¡Donchs ja tenim viatge alcaldesch segur!

¡Perque 'l nostre Pagés, a pesar de la seva *barre...tina*, se sent madrilenyo!

Lo Yanqui *fúnebre*, tan aficionat al xiste, deya l' altre dia: *Nostramo* nos abandona ja tan sovint, que l' autorisació, al cap y a la mort, haurá de demanarnosla per quedarse a Barcelona. ¡Y lo mes salat es que sempre prescindeix dels meus serveys, olvidant que soch lo mes indicat pera la *exhumació d' expedients*.

Lo vell pastor, com anomena al papá Llagasta lo nostre company *Gedeón*, es un vell que te mes sort que las monedas de cinch duros, que fentse dir «si, senyoras» no s' entregan sense *prima*.

Ni 'l van fer caure del burro, qu' ab tanta satisfacció d' ell monta, las extralimitacions d' un governador *gadi...ano*, ni l' han fet ensopegar las martingalas ocuregudas ab los quintos visurats pels metjes *murciélagos*(?)

Y dihem *murciélagos*, perque 'ls tals facultatius tenen molta semblansa ab las *ratas-pinyadas* sino per esser poch amants de la claretat, per lo de ratas.

L' assumpto dels quintos, no l' ha assombrat poch n gayre al vell pastor, perque es cosa que la domina: Per ell la Nació no es mes qu' una gran loteria, de la que tots los quintos son per ell,

Los demés jugadors ni als ternos podém arripar; per aixó anem en panyos menors, y sempre 'ns tocan los *pelats*.

¡Jugar ab aqueix home es *inútil*!

SECCIÓ DE TELEGRAMAS

Del nostre servey... obligatori

FANFARRIA, 26.—Acabo de veure «La Walkyria» desde un recó del *galliner*, y encare 'm recargo'o de gust. En aquet mon de gana, so's he tingut dos a'tras impressions tan *fondas* é intima's: una vegada que vaig sopar a la *fonda*, de gorra, y assistint a la primera *execució* del primer acte del «Silenc» de 'n Gual. ¡Aqueixas funcions a las foscas m' entussiasman! Un hom pot badallar y fer bacaynas com si estés a ca 'l sogr!—Barras tristas.

LA CORT, 26.—La lluyta del toro *Llagasta* ab las lleonas *Sil-candela* y *Ropaviña*, ha sigut una verdadera rifada pe 'l públ ch pagano. Las dos lleonas han fet *pipi* en un recó de la gabia, y 'l toro 'ls ha passat varias vegadas lo *tupé* pe 'l morro, y ha donat per terminada la comedia.

A la falta de cortesia del toro, han contestat sols las dos *crístianes* fieras, esbullantli la cienza.

Luego considerant que l' onor—sense h—ja estava satisfet, s' en han anat tots p'egats a sopar a la salut de's espectadors... y ¡visca la farsa! (Aquesta farsa, no té que veure res ab la de Don Angel Guimerá).—K. mama.

LA CORT, 28.—La premsa inglesa publica una carta de *cardinal* Rampogna, en la que manifesta que las guerras han de ser substituïdas per missas de pesseta. Se creu no obstant, que 'l que tingui mes bons punys, seguirá fentse la lley.—Jal dirándem *ssas*.

LA CORT, 28.—Neva copiosament. Don Práxedes queda convertit en mantecado. Los periodistas l' interrogan, y com es natural, lo troban mes fret que may. Se creu que no enrahonará fins que vingui 'n *Figasola*.—Barret de riallas.

PARIS, 28.—En lo Senat yanqui continua discutintse lo tractat de pau. Parla Mr. Platt, y mostrantse partidari de la política d' expansió, 's posa en lo seu plat totas las talladas dels altres.—ROMANSOS.

LA CORT, 28.—Un ministre vol representar la *Marina* d' en Camprodón, y s' ocupa en la reducció de's presupostos. Després d' un detingut estudi de barcos de paper, consil dera que 'l presupost de «Marina» en lloch de reduhirse ha de reforsarse.—Jerusalém.

LA CORT, 28.—Es un fet la supressió del ministeri d' Ultra-amarch. Ab destí a dit ministeri s' han nombrat innumerables empleats.—Contrasentit.

LA CORT, 28.—¡Convé que hi hagi qui pagui 'ls plats trencats! Per ara ja havém ficat al quarto fosch a n' en *Jan Penes*; per haver fet una mala jugada de *manilla*! Aquell de Cervera, en Molt-ojo, Sestora y 'l Toroit, segueixen bons, gracias a Deu.—L'ey del embut.

LA CORT, 28.—Un que té molta *corretja*, troba detestable la proposició relativa al desarmament universal. Si aixó 's realisa, ell, per armar alguna cosa, *armará la Gorda*, qu es la dida del seu noy petit—...y *armas al hombro*.

PARIS, 28.—A Cavite s' ha verificat ab molt entussiasme un *meeting* de donas. Volen combatre al costat dels homes per la Independencia de Filipinas.—Plats per rentar.

LA CORT, 28.—Se tracta de fer anar a's metjes a col·legi. ¡Sepase quien es!...—Calleja.

LA CORT, 28.—! o ministre de *estado*, *casado*, ha dit que las bonas relacions entre 'ls *gabinets* de Madrid y Londres, impedeixen evitar que 'ls inglesos construïxin defenses a Gibraltar.—Esmolet.

LA CORT, 28.—Los lletrats qu' entenen en la sumaria relativa a la rendició d' en Santiago de Cuba, han fet una previa consulta al Dr. Blanch.

Consisteix aquesta en averiguar, si donada la elevació, de las campanas, pot saberse la edat del sagristá, pera aplicar lo cas a una jugada de *manilla*.

Lo Dr. Blanch 's ha contestat, que es cosa facilissima fer veure negre lo blanch, y *versa-vice*.—Tururut.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 29 de J.ner prop-passat)

Anirán los següents travalls: Trencacloscas, de Salom; Lo Carnaval de avuy; Neu d' istiu; L'ágrimas fredas; Pecats y Virtuts; Gotims; Vert, vermell y negre; y l'ogogri-fo, de Cobersi.

Tota reclamació podrá dirigirse a l' Administraci y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

"Dijous proxím
sortirà
lo número
extraordinari
de

Catalunya

ESTA.